

Not: Merkez ilçeden ne anlaşılması gerektiği ve belediye başkan yardımcısı kadrosunda görev yapan ilgiliye merkez ilçe belediye başkanlarına ödenen ek ödeme ile özel hizmet tazminatının verilmesinin hukuken mümkün bulunmadığı

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-3954413

22/06/2022

Konu: Merkez İlçeden Ne Anlaşılması Gerektiği

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: 20.06.2022 tarihli ve 54666731-000-2664 sayılı yazı.

6360 sayılı Kanun sonrasında büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan ilçe belediyelerinin "merkez ilçe" statüsünde değerlendirilip değerlendirilmeyeceğinden bahisle 657 sayılı Kanuna tabi belediye başkan yardımcısı kadrosunda görev yapanların ek ödemesi ile özel hizmet tazminatının buna göre ödenip ödenemeyeceğine ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 1 inci maddesinde, *"Türkiye, merkezi idare kuruluşu bakımından coğrafya durumuna, iktisadi şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre illere; iller ilçelere ve ilçeler de bucaklara bölünmüştür."* hükmü ile 2 nci maddesinde, *"İl, ilçe ve bucak kurulması, kaldırılması, adlarının, bağlılıklarının, merkez ve sınırlarının belirtilmesi ve değiştirilmesi aşağıda gösterilen şekilde yapılır:*

A) İl ve ilçe kurulması, kaldırılması, merkezlerinin belirtilmesi, adlarının değiştirilmesi, bir ilçenin başka bir il'e bağlanması kanun ile..." hükmü yer almaktadır.

Merkez ilçe, bir il merkezinin bulunduğu yer ile merkezin çevresinde başka ilçelere bağlı olmayan belde ve köylerin oluşturduğu yönetim birimidir. Bu ilçeler "merkez" adı altında kanun ile kurulmaktadır.

Diğer taraftan, 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 1 inci maddesinde, *"(1) Aydın, Balıkesir, Denizli, Hatay, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muğla, Ordu, Tekirdağ, Trabzon, Şanlıurfa ve Van illerinde, sınırları il mülki sınırları olmak üzere aynı adla büyükşehir belediyesi kurulmuş ve bu illerin il belediyeleri büyükşehir belediyesine dönüştürülmüştür.*

(2) Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Eskişehir, Erzurum, Gaziantep, İzmir, Kayseri, Konya, Mersin, Sakarya ve Samsun büyükşehir belediyelerinin sınırları il mülki sınırlarıdır..." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 3 üncü maddesinde, *"...Büyükşehir belediyesi: Sınırları il mülki sınırı olan ve sınırları içerisindeki ilçe belediyeleri arasında koordinasyonu sağlayan; idarî ve malî özerkliğe sahip olarak kanunlarla verilen görev ve sorumlulukları yerine getiren, yetkileri kullanan; karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişisini..."* ifade ettiği belirtilmektedir.

6360 sayılı Kanun ile büyükşehir belediyelerinin sınırları, il mülkî sınırlarına genişletilmiş; büyükşehir ilçe belediyelerinin sınırları da ilçe mülkî sınırlarıyla eşitlenmiş ve büyükşehir belediye teşkilatı bulunan illerde il özel idarelerinin, köy ve belde belediyelerinin kamu tüzel kişiliği kaldırılmıştır.

Ancak Kanunda büyükşehir belediyesi statüsüne dönüştürülen il belediyeleri ile gibi sınırları il mülki sınırları olarak belirlenen illerdeki mevcut ilçe belediyelerin hukuki statüleri korunmuştur. İl belediyelerinin büyükşehir belediyesi statüsüne dönüştürülmüş olması, il mülki idare sınırları içerisindeki ilçe belediyelerinin “merkez ilçe” statüsüne dönüştüğü anlamına gelmemektedir.

Bu itibarla ilçesinin “merkez ilçe” olarak düşünülmesi ve belediye başkan yardımcısı kadrosunda görev yapan ilgiliye merkez ilçe belediye başkanlarına ödenen ek ödeme ile özel hizmet tazminatının verilmesinin hukuken mümkün bulunmadığı değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....
Bakan a.
Genel Müdür